

Žádná jiná z pověstí na Těšínsku tak silně nevstoupila do světa lidové fantazie jako pověst o černé kněžně. Jen obtížně můžeme rozlišit, o které konkrétní osobě původně příběhy pojednávaly. Nejčastěji je tato postava ztotožňována s kněžnou Sidonií Kateřinou Sasko-Lauenburskou (1550-1594), vdovou po knížeti Václavu III. Adamovi Těšínském (1524-1578).

Pozorně si přečti úryvek z vyprávění o černé kněžně a pokus se odpovědět na níže uvedené otázky:

1. Kolik měla Kateřina Sidonie dětí a které z nich se dožily dospělosti? Byla první manželkou knížete Václava III. Adama?

2. V tehdejší době byl v českých zemích v módě „španělský dvorský oděv“ zvaný vertugado. Zjisti na internetu, jak vypadal.

3. Provádala se Kateřina Sidonie podruhé? Pokud ano, kdo se stal jejím druhým mužem?

4. Vypátrej nějakou stavební památku v Těšíně, která se přímo váže k životu Kateřiny Sidonie.

Osiřelo panství zámku na Těšíně. Místo nezletilého syna Adama Václava, tenkrát teprve pětiletého, byla nucena vládnouti zemi těšínské jeho matka, paní Kateřina Sedena. Za její vlády nabyt platnosti zvláštní zákoník Václavův, se kterým nebyla šlechta spokojena. Neuznávala vládu paní Kateřiny, protože se ujímala chudého a poddaného lidu, který právě za jejího panování byl pány nejvíce utiskován. Bylo to v XVI. století. Na lid uvalena krutá poroba. Páni zneužívali namnoze své moci, což kněžnu těšínskou sužovalo. Byla nucena často šlechtu napomínati, a když to nepomáhalo, i proti ní ostřeji vystoupiti. Tím popudila pány proti sobě úplně. Zvláště Sedlničtí na Polské Ostravě neměli jí v lásce a jak mohli, zámku těšínskému se vyhýbali. Dokonce i na kněžnu v Praze žalovali u dvora nejvyšších stavů. Hanili a tupili ji, domnívajíce se, že kněžna zavádí nezřízené novoty na újmu dávných šlechtických práv a výsad.

V životě rodinném dolehl na kněžnu neúprosný osud. Smrt vyrvala jí muže, i oba synové jí pak brzy zemřeli. Jedinou naději ještě kladla v krásnou dcerušku. Ale ani té radosti jí nebylo dopřáno. I dcerušku, kterou tolik milovala, jí vyrvala smrt z mateřské náruče. Tak zůstala paní kněžna Kateřina opuštěna.

Na znamení velkého smutku oděla se v černé roucho, které stále již pak nosívala, vzdálena hlučného a bujného života. Od té doby zvána byla „černou kněžnou“ nebo „černou paní“.

Kněžna se však brzy ze svého velkého zármutku rodinného vzpamatovala. Nemohla upadnouti v zoufalství. Jako byla dobrou matkou svým dětem, tak byla vzornou matkou všem svým poddaným. Pomáhala všem nešťastným, chudým a slabým, kteří pomoci potřebovali. Nešetřila statků, peněz ani času a námahy. Těšila všude a radila každému, kdo o radu požádal. Podléhala úplně dobrotě svého srdce a něžnosti svého citu, aby zmírnila těžké osudy lidu poddaného. Tím více ovšem také lid ji miloval a ctil. Daleko, široko v okolí byla známa dobrota a lidumilnost „černé kněžny“ na Těšíně.

podle R.F.Jury, Staré pověsti Slezské